

LXX.

Betænkning

over

Forslag til Lov angaaende de kongelige Skolelærerseminarier.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 26de Marts 1888.)

Skoleloven af 8de Marts 1856 medførte, at der blev Brug for et større Antal Lærere, end der kunde ventes uddannet paa de den Gang bestaaende 5 kongelige Seminarier, og istedetfor at imødefomme den derved opstaaende Trang ved enten at oprette nye Statsseminarier eller at sætte de bestaaende i Stand til at rumme et større Antal Elever, valgte man den Udvei ved Lov af 15de Februar 1857 at oprette en Examenstkommisjon for vordende Skolelærere, der da selv maatte besørge deres Uddannelse.

Følgen heraf var, at der snart reiste sig Frieseminarier, først Blaagaards, siden Gjedved og senere flere andre, og der opstod nu en livlig Konkurrence imellem Statsseminarierne og Frieseminarierne og imellem disse sidste indbyrdes, og da det hurtig viste sig, at der gjennemsnitlig faldt bedre Karakterer ved Statsseminariernes Afgangsexaminer end ved de af Examenstkommisjonen afholdte Examen for Frieseminiariernes Elever og de Privatister, som hverken havde benyttet Statsseminariernes eller Frieseminiariernes Veiledning, fremkom der Fordring om, at Statsseminariernes Lærere ikke længere selv skulde examinere deres egne Elever, men at disse lige saa vel som

Frieseminiariernes Elever og Privatisterne skulde examineres af en fælles Examenstkommisjon. Dette var lige det Modsatte af den Ordning, som den Gang allerede i det Væsentlige var indført og nu fuldstændig er indført for Studentereksamens Bedkommende, idet Udviklingen her er gaaet i den Retning, at man har ophævet Studenterexamen ved Universitetet og henlagt den til Skolerne, saa at endog Privatister maa indstille sig til Examen ved en eller anden af de lærde Skoler, som har Ret til at afholde Examen.

Det kunde synes, at det havde været rimeligt, om de private Seminarier i Analogi hermed havde søgt og, naar de ved en forudgaaende Undersøgelse viste sig forsvarelig indrettede, faaet Ret til at afholde Skolelærerexamen, naturligvis under Kontrol af en Censurkommisjon, og om man saa samtidig havde henvist Privatisterne til at tage Examen enten ved et af Statsseminarierne eller ved et af de private Seminarier; men en saadan Begjæring er, saa vidt vides, aldrig bleven fremsat fra Frieseminiariernes Side, hvorimod Fordringen om, at Statsseminariernes Elever skulde examineres af Examenstkommisjonen fandt